

**การพัฒนาแบบการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**
**THE DEVELOPMENT OF AN ADMINISTRATIVE MODEL TO ENHANCE TEACHERS'
COMPETENCY IN LEARNING ASSESSMENT AND EVALUATION IN PRIMARY SCHOOLS
UNDER THE OFFICE OF THE BASIC EDUCATION COMMISSION**

ศิริวรรณ จันทร์กระจ่าง^{1*}, นภาเดช บุญเชิดชู², จิตติรัตน์ แสงเลิศอูทัย³, และ นภาพรณ ยอดสิน⁴
Siriwan Changkrajang^{1*}, Napadech Booncherdchoo², Jittirat Saengleruthai³, and Naphaporn Yodsin⁴

¹⁻⁴ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

¹⁻⁴ Faculty of Education, Nakhon Pathom Rajabhat University.

Email: SiriwanChangkrajang@gmail.com

*corresponding author

Received: March 16, 2026 Reviewed: April 10, 2026 Revised: April 19, 2026 Accepted: April 20, 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู 2) พัฒนาแบบการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู และ 3) ประเมินรูปแบบการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู การวิจัยดำเนินการใน 3 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน และการยืนยันองค์ประกอบจากกลุ่มตัวอย่างคือ โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 260 แห่ง ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนกระจายตามภูมิภาค ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 3 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครู จำนวน 780 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ระยะที่ 2 พัฒนาแบบการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู โดยการร่างรูปแบบและตรวจสอบความเหมาะสม โดยการสนทนากลุ่มจากผู้ทรงคุณวุฒิ 8 คน และระยะที่ 3 ประเมินรูปแบบ โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา และการประชุมเพื่อขอข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 17 คน

ผลการวิจัย พบว่า

1. องค์ประกอบการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1.) กำหนดแนวทาง 2.) ดำเนินการ 3.) การดูแลส่งเสริม 4.) การตรวจสอบ 5.) ทำให้เกิดความต่อเนื่อง
2. รูปแบบการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) เป้าหมาย 3) วัตถุประสงค์ 4) กระบวนการ 5) การนำรูปแบบไปใช้ และ 6) ผลที่เกิดขึ้นจากการนำรูปแบบไปใช้

3. รูปแบบได้รับฉันทามติให้มีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด
ทุกองค์ประกอบ

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหาร, สมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้, ครูโรงเรียนประถมศึกษา

Abstract

This research aimed to: 1) study the administrative components that promote teachers' competency in learning measurement and evaluation, 2) develop an administrative model to enhance teachers' competency in learning measurement and evaluation, and 3) evaluate the developed administrative model. The study was conducted in three phases. In Phase 1, the components were explored from 7 experts and confirmed by a sample of 260 primary schools, selected through proportional stratified random sampling across regions. The informants consisted of 3 individuals from each school, including school administrators, academic teachers, and teachers, totaling 780 participants. Data were collected using questionnaires and analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, and confirmatory factor analysis. In Phase 2, the model was developed and its appropriateness was examined by 8 experts through focus group discussion. In Phase 3, the model was evaluated through an expert-based seminar with 9 experts. Data were analyzed using content analysis, and a policy recommendation meeting was conducted with 17 experts.

The research findings revealed that:

1. The administrative components promoting teachers' competency in learning measurement and evaluation consisted of five components: 1) guideline formulation, 2) implementation, 3) supervision and support, 4) monitoring, and 5) continuity.
2. The administrative model promoting teachers' competency in learning measurement and evaluation consisted of six components: 1) principles, 2) goals, 3) objectives, 4) processes, 5) implementation of the model, and 6) outcomes of the model implementation.
3. The model achieved consensus at the highest level in terms of accuracy, appropriateness, feasibility, and usefulness across all components.

Keywords: administrative model, competency in learning measurement and evaluation, primary school teachers

บทนำ

เป้าหมายการศึกษาต้องอาศัยนโยบายระดับชาติที่เน้นการพัฒนาครูให้เป็น “ผู้มีสมรรถนะสูง” ทั้งด้านการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และการใช้ข้อมูลเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ตามยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561–2580) และ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2566–2579 ซึ่งกำหนดให้ยกระดับคุณภาพครูและบุคลากรตามมาตรฐานวิชาชีพ และใช้การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ทั้งนี้การพัฒนาครูไม่ได้อยู่แค่การอบรมเชิงทฤษฎี แต่ต้องอาศัยระบบบริหารจัดการในสถานศึกษาที่ส่งเสริมให้ครูพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลได้อย่างต่อเนื่อง (อนุวัฒน์ สุวรรณมาตย์ พร้อมคณะ, 2560; วราเสฏฐ์ เกษิสังข์, 2559) นอกจากนี้นโยบายวิชาชีพระดับส่วนกลางอย่างหนังสือเวียน ว9/2564 ของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) ยังมุ่งให้การประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะสะท้อน “คุณภาพผู้เรียน” และ “การเปลี่ยนแปลงทางการเรียนรู้” ที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้ของครูโดยตรง (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.), 2564ก, 2564ข)

การวัดและประเมินผลการศึกษาเป็นสมรรถนะหนึ่งที่จะช่วยให้ครูได้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปปรับเปลี่ยนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งสะท้อนถึงคุณภาพครูที่ส่งเสริมนักเรียนให้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ อย่างไรก็ตามการวัดและประเมินผลยังเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการวัดและประเมินผลในระดับชั้นเรียนที่ครูมักปฏิบัติไม่สอดคล้องกับแนวทางการวัดและประเมินผลของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เช่น เน้นใช้แบบทดสอบมากกว่าการวัดตามสภาพจริง มีทัศนคติไม่ดีต่อการประเมิน และขาดความมั่นใจในวิธีการประเมิน ดังนั้นจึงควรมีมาตรการพัฒนาครูให้มีคุณภาพสามารถวัดและประเมินผลได้ตรงตามสมรรถนะวิชาชีพครู และสามารถจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ (ศุภานัน แพงเจริญ และคณะ, 2562; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2568; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

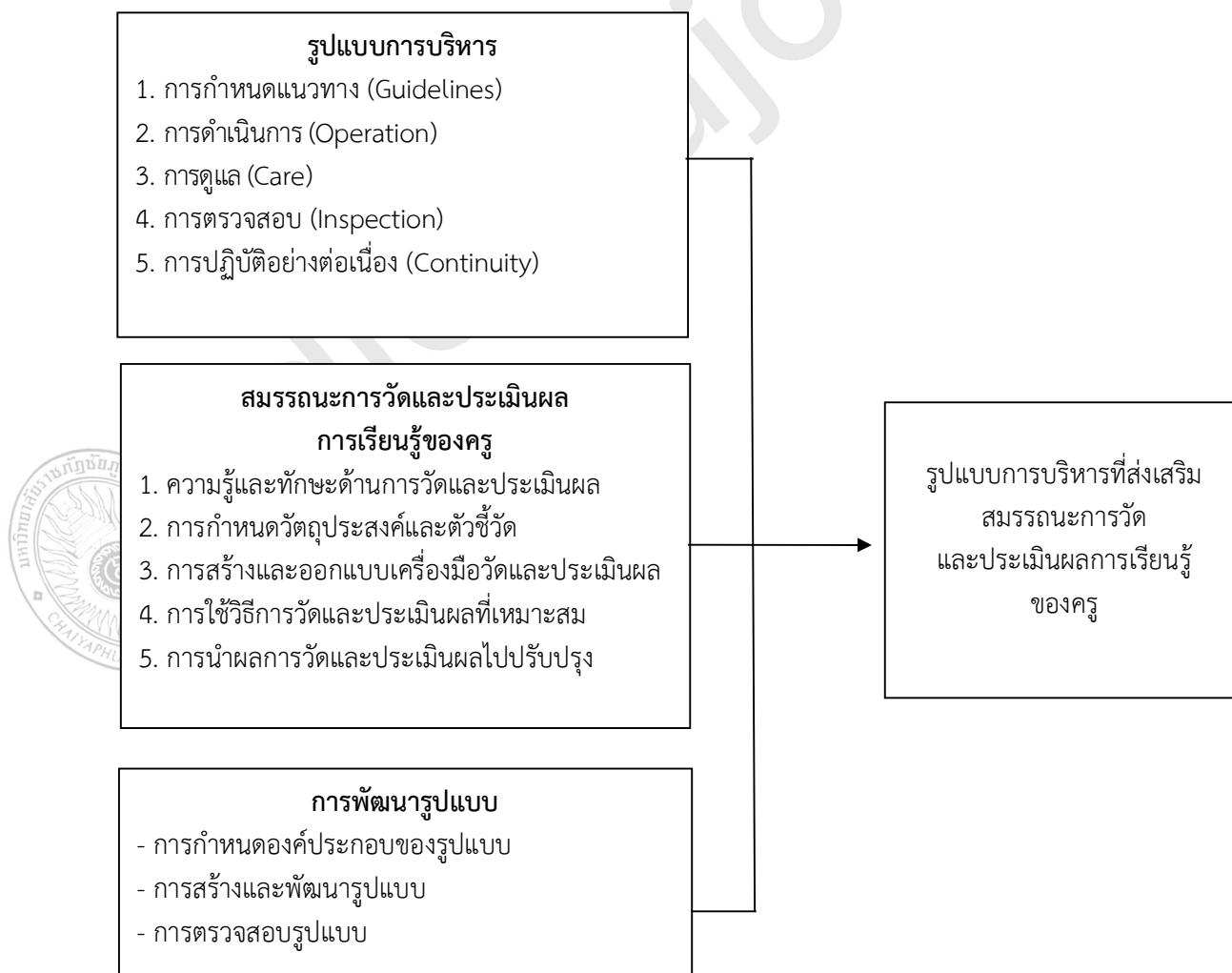
ดังนั้น บทบาทของครูในศตวรรษที่ 21 จึงต้องผสมผสานทั้งความรู้ทางวิชาการ ความเข้าใจผู้เรียน และความสามารถในการใช้ข้อมูลการประเมินเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ประถมศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้เกิดผลจริง การเสริมสร้างสมรรถนะดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้อย่างเป็นระบบจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนารูปแบบการบริหารที่มุ่งเน้นการส่งเสริมสมรรถนะของครูในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รูปแบบการบริหารดังกล่าวควรมีระบบสนับสนุนที่ครบวงจร เช่น การอบรมพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง การจัดหาเครื่องมือและทรัพยากรที่เหมาะสม รวมถึงการสร้างแรงจูงใจและส่งเสริมบทบาทของครูในกระบวนการวัดและประเมินผล เพื่อให้ครูสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้สูงสุดของผู้เรียน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560; วราเสฏฐ์ เกษิสังข์, 2559; วราลักษณ์ อัจฉิวิชัย, 2565)

จากเหตุผลและความต้องการจำเป็นดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมุ่งเน้นให้ได้รูปแบบการสนับสนุน สร้างเสริมให้ครูพัฒนาสมรรถนะของกระบวนการวัดและประเมินผลเรียนรู้ นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของ

นักเรียนผ่านนวัตกรรมทางการศึกษา คือ รูปแบบการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู จนนำไปสู่การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล และสามารถพัฒนาการศึกษาของประเทศให้สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาชาติสืบไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2568; วราลักษณ์ อาจวิชัย, 2565; วิหาญ พละพร พร้อมคณะ, 2557)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดการวิจัย

วิธีการวิจัย

การวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ โดยในแต่ละขั้นตอนการวิจัยมีการกำหนดวิธีการ ผู้ให้ข้อมูล เครื่องมือ และการหาคุณภาพเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู

แหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ ที่สอดคล้องกับแนวคิดสมรรถนะครู การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการบริหารการศึกษา ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เอกสาร (document analysis) โดยเก็บข้อมูลผ่านการศึกษา คัดเลือก และสังเคราะห์เอกสารอย่างมีระบบ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบบันทึกข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา สรุปประเด็นสาระสำคัญ จำแนก และสังเคราะห์เนื้อหาเป็นหมวดหมู่ โดยใช้ค่าความถี่ และเรียงลำดับความสำคัญ

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อสรุปองค์ประกอบของการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู จำนวน 7 คน ประกอบด้วยผู้บริหารการศึกษา 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษา 2 คน นักวิชาการการศึกษา 2 คน ศึกษานิเทศก์ 1 คน และครู 1 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เกี่ยวกับการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.80-1.00 แสดงว่าเครื่องมือมีความเที่ยงตรงในระดับที่ยอมรับได้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา สรุปประเด็นสาระสำคัญ จำแนก และสังเคราะห์เนื้อหาเป็นหมวดหมู่ โดยใช้ค่าความถี่ และเรียงลำดับความสำคัญ

ขั้นตอนที่ 3 รวบรวมองค์ประกอบการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2 มาสังเคราะห์เป็นร่างองค์ประกอบของการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู

ขั้นตอนที่ 4 การยืนยันองค์ประกอบการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร ครูวิชาการ และครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 3 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 780 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้นกระจายสัดส่วนตามภูมิภาค เพื่อให้เป็นตัวแทนระดับประเทศ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู แบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (5-point Likert scale) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.80-1.00 และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.96 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) ตรวจสอบว่าองค์ประกอบที่ร่างไว้สอดคล้องกับข้อมูลเชิงสถิติอย่างมีนัยสำคัญ พร้อมทั้งเรียงลำดับความสำคัญขององค์ประกอบตามค่าระดับคะแนนและสัดส่วนความเห็นของผู้ให้ข้อมูล

ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู

แหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ของนักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบบันทึกข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา สรุปประเด็นสาระสำคัญ จำแนก และสังเคราะห์เนื้อหาเป็นหมวดหมู่ โดยใช้ค่าความถี่ และเรียงลำดับความสำคัญ

ขั้นตอนที่ 2 การร่างรูปแบบการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วยผู้บริหารการศึกษา 2 คน ผู้บริหารสถานศึกษา 2 คน นักวิชาการการศึกษา 2 คน ศึกษาพิเศษ 1 คน และครู 1 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา และสรุปประเด็นสาระสำคัญ จากข้อมูลที่ได้ ผู้วิจัยนำความคิดเห็นที่สอดคล้องกันและมีเหตุผลเชิงวิชาการมาร่างรูปแบบการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู ให้แต่ละองค์ประกอบมีความชัดเจนในด้านแนวคิดพื้นฐาน วัตถุประสงค์ ผู้รับบริการ กระบวนการดำเนินงาน ผลลัพธ์ที่คาดหวัง และกลไกการกำกับติดตาม พร้อมทั้งให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพครู หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนโยบายการพัฒนาครูของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ระยะที่ 3 การประเมินรูปแบบการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษา และการประชุมเพื่อขอข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ขั้นตอนที่ 1 การประเมินรูปแบบการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วยผู้บริหารการศึกษา 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษา 2 คน นักวิชาการการศึกษา 2 คน ศึกษาพิเศษ 2 คน และครู 2 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบบันทึกการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และแบบประเมินความถูกต้อง

เหมาะสม เป็นไปได้และเป็นประโยชน์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การประชุมเพื่อขอข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อกำหนด ทบทวน หรือปรับปรุงนโยบายในการนำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติ และกำหนดเงื่อนไขความสำเร็จ

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 17 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วยผู้บริหารการศึกษา 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษา 5 คน ศึกษาพิเศษ 1 คน และครู 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบบันทึกข้อมูลการประชุมเชิงนโยบาย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการสรุปประเด็นที่ได้จากข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการนำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งบันทึกข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการนำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติในโรงเรียน การปรับปรุงนโยบายที่เกี่ยวข้อง และกำหนดเงื่อนไขความสำเร็จของการนำรูปแบบไปใช้ สรุปประเด็นที่ได้จากข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย โดยการวิเคราะห์เนื้อหา สรุปประเด็นสาระสำคัญ จำแนกสังเคราะห์เนื้อหา เรียงลำดับความสำคัญ และนำเสนอเป็นความเรียง

ผลการวิจัย

1. องค์ประกอบการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 23 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) กำหนดแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู มี 5 ตัวชี้วัด 2) ดำเนินการส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู มี 5 ตัวชี้วัด 3) การดูแลส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู มี 5 ตัวชี้วัด 4) การตรวจสอบการส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู มี 5 ตัวชี้วัด และ 5) ทำให้เกิดความต่อเนื่องในการส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู มี 3 ตัวชี้วัด และผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการยืนยันองค์ประกอบ รายละเอียดดังตารางที่ 1 – 2 ดังนี้

ตารางที่ 1

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่สอง ค่าความเที่ยงของตัวแปรแฝง (ρ_c) ความแปรปรวนเฉลี่ยของตัวแปรที่สกัดได้ด้วยองค์ประกอบ (ρ_v) ค่าความเที่ยงของตัวแปรสังเกตได้ (R^2) และค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ (λ)

องค์ประกอบการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะ การวัดผลของครู	ρ_c	ρ_v	R^2	t	λ
1. กำหนดแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะการวัดผลของครู	0.92	0.70	0.91	24.91	0.95**
1.1 กำหนดแนวทางวางแผนพัฒนาความรู้และทักษะ			0.64	-	0.80**
1.2 กำหนดวัตถุประสงค์และตัวชี้วัด			0.53	25.60	0.73**
1.3 กำหนดแนวทางการสร้างและออกแบบเครื่องมือ			0.73	29.06	0.85**
1.4 กำหนดแนวทางการใช้วิธีการวัดประเมิน			0.73	26.96	0.86**
1.5 กำหนดแนวทางการนำผลการวัดประเมินไปปรับปรุง			0.89	28.74	0.94**

องค์ประกอบการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะ การวัดผลของครู	ρ_c	ρ_v	R2	t	λ
2. ดำเนินการส่งเสริมสมรรถนะการวัดผลของครู	0.94	0.75	0.99	31.22	1.00**
2.1 การดำเนินการพัฒนาความรู้และทักษะ			0.79	-	0.89**
2.2 การดำเนินการกำหนดวัตถุประสงค์และตัวชี้วัด			0.72	38.65	0.85**
2.3 การดำเนินการสร้างและออกแบบเครื่องมือ			0.73	33.96	0.86**
2.4 การดำเนินการใช้วิธีการวัดประเมิน			0.77	36.33	0.88**
2.5 การดำเนินการนำผลการวัดประเมินไปปรับปรุง			0.76	31.72	0.87**
3. ดูแลการส่งเสริมสมรรถนะการวัดผลของครู	0.94	0.75	0.91	29.61	0.95**
3.1 ดูแลการพัฒนาความรู้และทักษะ			0.80	-	0.89**
3.2 ดูแลกำหนดวัตถุประสงค์และตัวชี้วัด			0.83	38.93	0.91**
3.3 ดูแลการสร้างและออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผล			0.77	34.31	0.88**
3.4 ดูแลการใช้วิธีการวัดประเมิน			0.71	29.28	0.85**
3.5 การดำเนินการนำผลการวัดประเมินไปปรับปรุง			0.65	30.55	0.81**
4. ตรวจสอบการส่งเสริมสมรรถนะการวัดผลของครู	0.89	0.55	0.89	27.49	0.94**
4.1 ตรวจสอบความรู้และทักษะด้าน			0.74	-	0.86**
4.2 ตรวจสอบการกำหนดวัตถุประสงค์และตัวชี้วัด			0.52	26.04	0.72**
4.3 ตรวจสอบการสร้างและออกแบบเครื่องมือ			0.48	22.13	0.69**
4.4 ตรวจสอบการใช้วิธีการวัดประเมิน			0.63	28.59	0.79**
4.5 ตรวจสอบการนำผลการวัดประเมินไปปรับปรุง			0.71	30.19	0.84**
5. การปฏิบัติอย่างต่อเนื่องในการส่งเสริมสมรรถนะการวัดผล ของครู	0.92	0.80	0.80	27.87	0.89**
5.1 การดำเนินการส่งเสริมสมรรถนะการวัดผลของครูอย่างต่อเนื่อง			0.83	-	0.91**
5.2 การศึกษาปัจจัยที่เป็นปัญหาและอุปสรรค			0.88	44.88	0.94**
5.3 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ			0.68	32.58	0.82**

ตารางที่ 2

การตรวจสอบตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์และเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาของรูปแบบการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดผลของครูโรงเรียนประถมศึกษา

ดัชนีความสอดคล้อง	ระดับการยอมรับ	ค่าที่ได้	การยอมรับ
χ^2/df	$0.00 < \chi^2/df \leq 5$	3.92	มีความสอดคล้อง
GFI	$0.90 \leq GFI \leq 1.00$	0.93	มีความสอดคล้อง
AGFI	$0.90 \leq AGFI \leq 1.00$	0.93	มีความสอดคล้อง
RMSEA	$0.00 \leq RMSEA \leq 0.08$	0.06	มีความสอดคล้อง
CFI	$0.95 \leq CFI \leq 1.00$	0.99	มีความสอดคล้อง
NFI	$0.90 \leq NFI \leq 1.00$	0.99	มีความสอดคล้อง
TLI (NNFI)	$0.90 \leq TLI \leq 1.00$	0.99	มีความสอดคล้อง
Standardized RMR	< 0.05	0.01	มีความสอดคล้อง

2. รูปแบบการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู ประกอบด้วย 1) หลักการของรูปแบบ ประกอบด้วย หลักการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง (Continuous Professional Development: CPD) หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม แนวทางการประเมินที่มุ่งวัดความรู้ ความสามารถ และทักษะของผู้เรียนในการปฏิบัติจริง 2) เป้าหมายของรูปแบบ คือ เป็นรูปแบบการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดผลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ประกอบด้วย 2 ข้อ 1) เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวัดผลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างต่อเนื่อง 2) เพื่อกำหนดแนวทาง การดำเนินการ การดูแล การตรวจสอบ และการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ในการส่งเสริมสมรรถนะการวัดผลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4) กระบวนการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู ได้แก่ 4.1) กำหนดแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู 4.2) การดำเนินการส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู 4.3) การดูแลส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู 4.4) การตรวจสอบการส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู 4.5) การทำให้เกิดความต่อเนื่องในการส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู 5) การนำรูปแบบไปใช้ คือ การนำรูปแบบการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดผลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปใช้ ผู้วิจัยใช้กระบวนการ PAT ในการนำรูปแบบไปใช้ในแต่ละกระบวนการของรูปแบบ ประกอบด้วย กระบวนการ (Process) กิจกรรม (Activity) และเครื่องมือ (Tool) และ 6) ผลที่เกิดขึ้นจากการนำรูปแบบไปใช้ ประกอบด้วย 2 ข้อ 1. ครูมีสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 2. โรงเรียนมีการกำหนดแนวทาง การดำเนินการ การดูแล การตรวจสอบ และการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ในการส่งเสริมสมรรถนะการวัดผลของครู

3. รูปแบบการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูได้รับฉันทามติให้มีความถูกต้องเหมาะสม เป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับ มากที่สุดทุกด้าน และผลการประชุมเพื่อขอข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อกำหนด ทบทวน หรือปรับปรุงนโยบายในการนำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติ และกำหนดเงื่อนไขความสำเร็จ รายละเอียดดังตารางที่ 3 – 4 ดังนี้

ตารางที่ 3

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดผลของครูโรงเรียน ประถมศึกษา

ข้อ	องค์ประกอบ ของรูปแบบ	ถูกต้อง			เหมาะสม			เป็นไปได้			เป็นประโยชน์		
		M	SD	ระดับ	M	SD	ระดับ	M	SD	ระดับ	M	SD	ระดับ
1	หลักการของ รูปแบบ	5.00	0.00	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2	เป้าหมายของ รูปแบบ	5.00	0.00	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
3	วัตถุประสงค์ของ รูปแบบ	5.00	0.00	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
4	กระบวนการของ รูปแบบ												
	4.1 กำหนด แนวทางการ ส่งเสริม สมรรถนะการวัด และประเมินผล	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
	4.2 ดำเนินการ ส่งเสริม สมรรถนะการ วัดผลของครู	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
	4.3 ดูแลการ ส่งเสริม สมรรถนะการ วัดผลของครู	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
	4.4 ตรวจสอบ การส่งเสริม สมรรถนะการ วัดผลของครู	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
	4.5 การปฏิบัติ อย่างต่อเนื่องใน การส่งเสริม สมรรถนะการ วัดผลของครู	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
5	การนำรูปแบบ ไปใช้	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
6	ผลที่เกิดจากการ นำรูปแบบไปใช้	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม		5.00	0.00	มากที่สุด	4.60	0.18	มากที่สุด	4.60	0.18	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด

ตารางที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประชุมข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Policy Meeting) เพื่อกำหนดนโยบายในการนำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติและกำหนดเงื่อนไขความสำเร็จ

ผู้ทรงคุณวุฒิ				สรุปผล
ผู้บริหารการศึกษา	ผู้บริหารการศึกษา	ศึกษานิเทศก์	ครู	
1. การกำหนดนโยบายในการนำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติ				
- กำหนดนโยบายระดับสถานศึกษาอย่างชัดเจน	- สนับสนุนทรัพยากรและงบประมาณ	- สร้างบรรยากาศองค์กรที่ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน	- จัดตั้งชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ด้านการวัดประเมิน	1. บรรลุเรื่องการพัฒนาสมรรถนะการวัดและประเมินผลไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี
- ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการ	- นิเทศ กำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่อง	- จัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการสร้างเครื่องมือวัดผลตามตัวชี้วัด	- ครูที่มีความเชี่ยวชาญทำหน้าที่พี่เลี้ยง	
- ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสนับสนุนการวิเคราะห์ข้อมูลผลสัมฤทธิ์	- มีการสะท้อนผลการสอน (Reflection) หลังการใช้เครื่องมือประเมิน	- มีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ (ความตรง ความเที่ยง)	- ใช้ข้อมูลเพื่อปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้	2. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการ
- กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จที่ชัดเจน	- พัฒนาระบบคลังเครื่องมือวัดและประเมินผลของโรงเรียน	- กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จที่ชัดเจน	- ประเมินผลทุกภาคเรียน	
- สร้างกลไกการติดตามและประเมินผลเชิงระบบ	- รายงานผลต่อคณะกรรมการสถานศึกษา และนำผลประเมินมาปรับปรุง			3. พัฒนาครูอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
				4. จัดทำระบบพี่เลี้ยงและการโค้ช ครูที่มีความเชี่ยวชาญทำหน้าที่พี่เลี้ยง และมีการสะท้อนผลการสอนหลังการใช้เครื่องมือประเมิน
				5. พัฒนาระบบคลังเครื่องมือวัดและประเมินผลของโรงเรียน
				6. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสนับสนุนการวิเคราะห์ข้อมูล
				7. กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จที่ชัดเจน
				8. สร้างกลไกการติดตามและประเมินผลเชิงระบบ
2. เงื่อนไขความสำเร็จ				
- ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการวัดและประเมินผล	- มีแผนปฏิบัติการที่ระบุเป้าหมาย ตัวชี้วัดและระยะเวลา	- มีการอบรมเชิงปฏิบัติการและ PLC อย่างสม่ำเสมอ มี	- ครูมีทัศนคติที่ดีต่อการประเมินเพื่อพัฒนา	1. ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการวัดและประเมินผลในฐานะ
			- มีการทำงานเป็นทีม	

ผู้ทรงคุณวุฒิ				สรุปผล
ผู้บริหารการศึกษา	ผู้บริหารการศึกษา	ศึกษานิเทศก์	ครู	
- สนับสนุน ทรัพยากร เวลา และงบประมาณ อย่างเพียงพอ และ กำกับ ติดตาม	ดำเนินการชัดเจน - มีแผนการนิเทศ ภายในทุกภาคเรียน และใช้ข้อมูลเชิง ประจักษ์ในการ ปรับปรุงพัฒนา	การสะท้อนผลและ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกัน	ในระดับกลุ่มสาระและ ระดับโรงเรียน	เครื่องมือพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน 2. ความชัดเจนของ นโยบายและทิศทางการ ดำเนินงาน 3. การพัฒนา สมรรถนะครูอย่าง ต่อเนื่องและเป็นระบบ 4. การมีส่วนร่วม ของครูและบุคลากรทุก ฝ่าย 5. การนิเทศ ติดตาม และประเมินผล อย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผลการวิจัย

1. การศึกษาองค์ประกอบการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 23 ตัวชี้วัด ซึ่งได้มาจากการสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ก่อนนำไปตรวจสอบความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ส่งผลให้องค์ประกอบที่ได้มีความครอบคลุม สอดคล้องกับบริบทจริง และสามารถนำไปใช้ในการบริหารได้อย่างเหมาะสมและมีความน่าเชื่อถือ ทั้งนี้ ความแตกต่างจากงานวิจัยเดิมเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของบริบททางการศึกษาในปัจจุบัน ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะสอดคล้องกับสังคมดิจิทัลและความต้องการของตลาดแรงงาน ส่งผลให้การบริหารต้องปรับให้สอดคล้องกับผู้เรียนรายบุคคล การเรียนรู้ยุคใหม่ และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดของ Gronlund (1976) ที่มองว่าการวัดและประเมินผลเป็นกระบวนการเชิงระบบที่เชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และ Cruz et al. (2020) ที่เน้นสมรรถนะครูด้านการสร้างเครื่องมือ การใช้วิธีการที่หลากหลาย และการออกแบบการประเมินที่เชื่อถือได้นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วราลักษณ์ อาจิวิชัย (2565) จารวี สงศรีอุตร (2567) และวราเสฏฐ์ เกษิสังข์ (2559) ที่ชี้ว่าการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลต้องเป็นกระบวนการเชิงระบบ มีการสนับสนุน กำกับติดตาม และนำผลไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ โดยสรุปองค์ประกอบที่ได้มีความเป็นระบบ สอดคล้องทั้งเชิงทฤษฎีและเชิงประจักษ์ และสามารถใช้เป็นฐานในการพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูได้อย่างเหมาะสม

2. การพัฒนารูปแบบการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ กระบวนการ การนำไปใช้ และผลลัพธ์ โดยกระบวนการของรูปแบบประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 23 ตัวชี้วัด ซึ่งพัฒนาขึ้นจากการสังเคราะห์องค์ประกอบในผลการวิจัยข้อที่ 1 ร่วมกับข้อมูลเชิงแนวคิดและผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ ส่งผลให้รูปแบบมีความเป็นระบบ เหมาะสม และสามารถนำไปใช้ได้จริงในบริบทสถานศึกษา ความแตกต่างขององค์ประกอบจากงานวิจัยอื่นเกิดจากความหลากหลายของบริบทตัวแปร และวัตถุประสงค์ของการศึกษา ซึ่งการพัฒนารูปแบบจำเป็นต้องคัดเลือกองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลและสอดคล้องกับบริบทเฉพาะ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Keeves (1994) ที่เน้นการกำหนดองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสม และ Anderson (1997) ที่ชี้ว่ารูปแบบที่ดีต้องมีโครงสร้างชัดเจน มีวัตถุประสงค์แน่นอน และมีหลักฐานเชิงประจักษ์รองรับ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของศุภานัน แพงเจริญ และคณะ (2561) อนุวัฒน์ สุวรรณมาตย์ และคณะ (2560) และ วิหาญ พลพร และคณะ (2557) ที่พบว่ารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูและการบริหารงานวัดและประเมินผลควรมีองค์ประกอบและขั้นตอนที่เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมตั้งแต่การวางแผน การดำเนินการ การติดตาม และการนำไปใช้ โดยสรุปรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเป็นระบบ มีความเชื่อมโยงระหว่างองค์ประกอบ และสอดคล้องทั้งเชิงทฤษฎีและเชิงประจักษ์ สามารถนำไปใช้ในการบริหารเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

3. การประเมินรูปแบบการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษาได้รับฉันทามติจากผู้เชี่ยวชาญ และมีผลการประเมินด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกองค์ประกอบ สะท้อนว่ารูปแบบมีคุณภาพและสามารถนำไปใช้ได้จริง ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบผ่านกระบวนการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การสังเคราะห์ผลการวิจัย การตรวจสอบความเที่ยงตรง และการกลั่นกรองจากผู้ทรงคุณวุฒิ ทำให้รูปแบบมีความชัดเจน มีเหตุผลรองรับ และสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดของ Stufflebeam (1983) และ McMillan and Schumacher (2001) ที่เสนอว่าการประเมินรูปแบบควรพิจารณาด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อย่างรอบด้าน รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของอนุวัฒน์ สุวรรณมาตย์ และคณะ (2560) สมภัสสร บัชรอด (2562) และวราลักษณ์ อัจฉริย (2565) ที่พบว่ารูปแบบที่ผ่านการพัฒนาและตรวจสอบอย่างเป็นระบบจะมีคุณภาพและได้รับการยอมรับในระดับสูง โดยสรุปรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพตามเกณฑ์การประเมินทั้งเชิงวิชาการและเชิงปฏิบัติ สามารถใช้เป็นแนวทางในการบริหารเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพในบริบทสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ประโยชน์

1.1 ข้อเสนอแนะด้านการบริหารโรงเรียน โดยโรงเรียนพัฒนารูปแบบการบริหารที่เน้นการสนับสนุนสมรรถนะการวัดและประเมินผลของครู โดยการมอบหมายผู้บริหารให้ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงหรือโค้ชเชิงวิชาการ เพื่อให้คำปรึกษา ติดตาม และให้ข้อเสนอแนะอย่างสม่ำเสมอ

1.2 ข้อเสนอแนะด้านการพัฒนาครูโดยจัดโครงการพัฒนาครูที่มุ่งเน้นทักษะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเป็นระบบ

1.3 ข้อเสนอแนะด้านการติดตามและประเมินผล โดยพัฒนาระบบการติดตามและประเมินสมรรถนะการวัดและประเมินผลของครูอย่างต่อเนื่อง โดยใช้ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อจะทำให้ได้องค์ความรู้ที่แตกต่างนำมาใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูให้ครอบคลุมทุกมิติ

2.2 ควรศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยความสำเร็จของการนำรูปแบบการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษาในการนำไปใช้

2.3 ควรมีการวิจัยเชิงลึกเกี่ยวกับตัวบ่งชี้รายองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษา ว่ามีความสำคัญและส่งผลต่อการบริหารที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษามากน้อยเพียงใด

เอกสารอ้างอิง

จารวี สงศรีอุดร. (2567). การบริหารการวัดและประเมินผลการศึกษาของโรงเรียนโพธิสารพิทยากร

[วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร]. คลังปัญญา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

<http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/handle/123456789/5402>

วรลักษณ์ อาจิชัย. (2565). การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร]. SNRU e-Thesis. https://gsmis.snru.ac.th/e-thesis/thesis_detail?r=62632233108

วราเสฏฐ์ เกษีสังข์. (2559). การบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร]. คลังปัญญา มหาวิทยาลัยศิลปากร. <http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/handle/123456789/1028>

- วิหาญ พละพร, ธีรวิทย์ เอกะกุล, และ วรณดี แสงประทีปทอง. (2557). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินการคิดสำหรับครูระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 15(2), 74–84.
- ศุภานัน แพงเจริญ, พงศ์เทพ จิระโร, และมนตรี แย้มกสิกร. (2562). การพัฒนารูปแบบการเสริมพลังอำนาจเพื่อเพิ่มสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลของครูในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. *วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*, 6(3), 65-77.
- สมภัสสร บัวรอด. (2562). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาวิชาชีพครูในมหาวิทยาลัยราชภัฏโดยใช้การประเมินแบบเสริมพลังอำนาจ [วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณบัณฑิต, มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์]. Chula Digital Collection.
<https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd/9083/>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2568). *แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะและการวัดประเมินผลฐานสมรรถนะ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2564ก). *คู่มือการดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศร 0206.3/ว 9 ลงวันที่ 20 พฤษภาคม 2564*. กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2564ข). *หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู (ที่ ศร 0206.3/ว 9 ลงวันที่ 20 พฤษภาคม 2564)*. https://otepc.go.th/th/content_page/item/3368-9-2564.html
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579*. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561–2580*. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- อนันต์ สุวรรณมาตย์, สุขแก้ว คำสอน, และ เอื้ออมพร หลินเจริญ. (2560). รูปแบบการบริหารงานวัดและประเมินผลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 28(3), 179-192.
- Anderson, T. P. (1997). Using models of instruction. In C. R. Dills & A. J. Romiszowski (Eds.), *Instructional development paradigms* (pp. 521–536). Educational Technology Publications. <https://eric.ed.gov/?id=ED407932>
- Cruz, J. P., Villanueva, M. A., & Navarro, R. T. (2020). *Students' learning experiences in flexible learning environments*. Academic Press.

- Gronlund, N. E. (1976). *Measurement and evaluation in teaching* (3rd ed.). Macmillan Publishing.
- Keeves, J. P. (1994). Models and model building. In T. Husen & T. N. Postlethwaite (Eds.), *The International encyclopedia of education* (2nd ed., Vol. 7, pp. 3827-3832). Pergamon.
- McMillan, J. H. & Schumacher, S. (2001). *Research in education: A conceptual Introduction* (5th ed.). Longman.
- Stufflebeam, D. L. (1983). The CIPP model for program evaluation. In G. F. Madaus, M. Scriven, & D. L. Stufflebeam (Eds.), *Evaluation models: Viewpoints on educational and human services evaluation* (pp. 117-141). Springer. https://doi.org/10.1007/978-94-009-6669-7_7

